

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2MCdo/22/2011
Identifikačné číslo spisu:	1405210412
Dátum vydania rozhodnutia:	28.11.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:1405210412.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej Slovenskej republiky - Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave, Špitálska 14, proti povinnému P. U., bývajúcemu v V., o vymoženie 66,39 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 37 Er 7270/2006, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 16. júna 2011 sp. zn. 20 CoE 415/2010 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava IV z 22. októbra 2009 č.k. 37 Er 7270/2006-16, takto

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo 16. júna 2011 sp. zn. 20 CoE 415/2010 a uznesenie Okresného súdu Bratislava IV z 22. októbra 2009 č.k. 37 Er 7270/2006-16 v časti výroku o trovách exekúcie a vec v rozsahu zrušenia vracia Okresnému súdu Bratislava IV na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava IV uznesením z 22. októbra 2009 č.k. 37 Er 7270/2006-16 zastavil exekúciu podľa § 57 ods. 1 písm. f/ zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) z dôvodu preklúzie uplatneného nároku podľa § 88 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch. Zároveň oprávnenej uložil povinnosť zaplatiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie 47,18 € v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 288/1995 Z.z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie oprávnenej uznesením zo 16. júna 2011 sp. zn. 20 CoE 415/2010 uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti (trov exekúcie) potvrdil (§ 219 O.s.p.). Rozhodnutie odôvodnil tým, že predmetné exekučné konanie začalo 27. februára 2006 podaním návrhu oprávnenej na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - bloku na pokutu nezaplatenú mieste, ktorý nadobudol právoplatnosť 1. septembra 2003 a vykonateľnosť 16. septembra 2003. Trojročná lehota v zmysle § 88 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, počas ktorej bolo možné tento exekučný titul vykonať, uplynula 16. septembra 2006. Povinný doručil súdnemu exekútorovi 6. decembra 2006 námietky proti exekúcii z dôvodu preklúzie, ktoré súdny exekútor 12. decembra 2006 zaslal súdu na rozhodnutie. Súd exekúciu zastavil a rozhodol o trovách exekúcie. Odvolací súd poukázal na § 196 a § 203 Exekučného poriadku. Uviedol, že v danom prípade došlo k zastaveniu exekúcie z dôvodu uplynutia trojročnej

prekluzívnej lehoty na vykonanie exekúcie. V prípade, že k zastaveniu exekúcie dôjde pre preklúziu (zánik práva), teda k neúčinnosti exekučného titulu, nemožno vyvodiť, že k preklúzii došlo zavinením povinného, pretože na plynutie zákonných lehôt nemá povinný vplyv. Otázku, koho zavinením došlo k zastaveniu konania, súd mohol posudzovať len procesne. Z procesného hľadiska zásadne platí, že k zastaveniu konania došlo zavinením oprávnenej. Oprávnená podala návrh na nariadenie súdneho výkonu rozhodnutia až po uplynutí 21 mesiacov odo dňa právoplatnosti exekučného titulu a následne sa exekúcia začala až po uplynutí 29 mesiacov od právoplatnosti exekučného titulu. Oprávnená mala možnosť ovplyvniť dĺžku trvania exekúcie, a teda od začiatku exekučného konania niesla riziko neúspechu exekúcie pre prípad uplynutia trojročnej prekluzívnej lehoty. Na druhej strane súdny exekútor vyvíjal exekučnú činnosť a hoci táto bola v konečnom dôsledku neúspešná pre stratu účinnosti exekučného titulu, patrí mu za túto činnosť odmena, ktorú musí znášať oprávnená.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243e ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243f ods. 1 O.s.p.). Navrhol zrušiť uznesenie krajského súdu ako aj okresného súdu v časti trov exekúcie a vec v rozsahu zrušenia vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Namietal porušenie ustanovení § 1, § 2, § 3, § 251 ods. 4 O.s.p., § 44 ods. 2 a 3, § 196, § 197, § 200, § 203 Exekučného poriadku. Podľa právneho názoru generálneho prokurátora môže súd uložiť oprávnenej povinnosť nahradiť trovy exekúcie v zmysle § 203 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku len ak dôjde k zastaveniu exekúcie jej zavinením, alebo ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na náhradu trov exekúcie. V predmetnej veci nebol ale splnený žiaden z týchto predpokladov. Pokiaľ oprávnená podala včas návrh na vykonanie exekúcie, neprichádza do úvahy jej zavinenie zastavenia exekúcie z dôvodu uplynutia prekluzívnej lehoty v zmysle § 88 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch. Oprávnená nemohla postup súdu v exekučnom konaní a dĺžku trvania tohto konania nijako ovplyvniť. Ak neboli splnené zákonné predpoklady v zmysle § 203 ods. 1 a ods. 2 Exekučného poriadku a návrh na vykonanie exekúcie bol podaný dôvodne, mal trovy exekučného konania znášať povinný (§ 197 ods. 1 Exekučného poriadku). V danom prípade totiž neboli splnené predpoklady pre uplatnenie výnimky z tejto zásady.

Oprávnená sa stotožnila s obsahom mimoriadneho dovolania.

Povinný sa k mimoriadnemu dovolaniu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal generálny prokurátor (§ 243e ods. 1 O.s.p.) na základe podnetu účastníka konania, v lehote jedného roka (§ 243g O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré môže napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal napadnuté uznesenia bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 3 O.s.p.) v rozsahu podľa § 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je opodstatnené.

V zmysle § 243f ods. 1 O.s.p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť podľa § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., zaoberal sa dovolací súd predovšetkým otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným. V konaní o mimoriadnom dovolaní neboli procesné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. namietané, tieto neboli ani zistené.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. (bez ohľadu na to, či generálny prokurátor odôvodnil svoje mimoriadne dovolanie dovolacím dôvodom aj podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) dovolací súd skúmal, či v konaní nedošlo k tzv. inej procesnej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Túto vadu dovolací súd taktiež nezistil.

Generálny prokurátor namietal, že napadnuté uznesenia súdov nižších stupňov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa § 196 veta prvá Exekučného poriadku za výkon exekučnej činnosti podľa tohto zákona patrí exekútorovi odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času.

Podľa § 197 ods. 1 Exekučného poriadku náklady podľa § 196 uhrádza povinný.

V zmysle § 200 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku trovami exekúcie sú odmena exekútora, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času pri vykonaní exekúcie (§ 196). Oprávnený a exekútor majú nárok na náhradu trov potrebných na účelne vymáhanie nároku. Ak súd rozhodne o zastavení exekúcie, rozhodne aj o tom, kto a v akej výške platí trovy exekúcie.

V zmysle § 203 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku, ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie nevyhnutných trov exekúcie. Ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, znáša ich oprávnený. To neplatí, ak ide o vykonanie exekúcie na vymoženie pohľadávky na výživnom. V takomto prípade znáša trovy exekúcie súd; súd nemá právo na náhradu trov exekúcie, ktoré platil.

Ustanovenia § 196 a § 197 Exekučného poriadku upravujú zásadu, že odmenu patriacu súdnemu exekútorovi za výkon exekučnej činnosti, náhradu jeho hotových výdavkov a náhradu za stratu času uhrádza povinný. Len výnimočne, ak dôjde k zastaveniu exekúcie, môže súd uložiť oprávnenému, aby nahradil trovy exekúcie. Súd však zvaží, ktoré trovy potreboval oprávnený na účelne vymáhanie nároku a či mohol pri náležitej opatrnosti predvídať dôvod zastavenia exekúcie (§ 203 ods. 1 Exekučného poriadku). Ustanovenie § 203 Exekučného poriadku vo svojom texte teda umožňuje súdu pri zastavení exekúcie prelomiť zásadu zakotvenú v § 197 ods. 1 Exekučného poriadku, že trovy exekúcie uhrádza zásadne povinný, a oprávňuje ho uložiť povinnosť nahradit' trovy exekúcie oprávnenému. Predpokladom takéhoto postupu je určitá forma procesného zavinenia oprávneného (oprávnenej).

V predmetnej veci nebol splnený žiadny z uvedených zákonných predpokladov, teda nebol splnený ani dôvod pre použitie citovanej výnimky. Pod zavinením oprávnenej v zmysle § 203 ods. 1 Exekučného poriadku treba rozumieť také porušenie procesných predpisov zo strany oprávnenej, ktoré má za následok buď neodôvodnený vznik trov exekúcie, alebo také jej konanie (úkony), ktoré by spôsobilo zastavenie exekúcie.

Dovolací súd sa stotožňuje s názorom generálneho prokurátora, podľa ktorého, pokiaľ oprávnená podala včas návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, resp. na vykonanie exekúcie, neprichádza do úvahy jej procesné zavinenie na zastavení exekúcie z dôvodu straty účinnosti exekučného titulu v dôsledku uplynutia prekluzívnej lehoty, určenej na jeho vykonanie. Oprávnená skutočne nemohla nijako ovplyvniť postup súdu vo vykonávacom konaní, resp. postup súdneho exekútora v exekučnom konaní, ako i dĺžku trvania tohto postupu, teda ani prípadné vykonanie exekučného titulu do straty jeho účinnosti v priebehu konania. Navyše súd by mal ex offo povinnosť exekúciu zastaviť, ak by v priebehu konania zistil stratu účinnosti exekučného titulu.

Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie krajského ako aj okresného súdu v časti trov exekúcie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Generálny prokurátor Slovenskej republiky preto dôvodne podal mimoriadne dovolanie podľa § 243e O.s.p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p., keďže to vyžadovala ochrana práv a zákonom chránených záujmov účastníka konania a túto ochranu nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Rovnaký právny záver prijal už Najvyšší súd Slovenskej republiky aj vo viacerých svojich rozhodnutiach riešiacich obdobnú právnu problematiku (porovnaj napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 M Cdo 11/2009, 4 M Cdo 11/2008, 5 M Cdo 20/2011, 6 M Cdo 4/2010, 7 M Cdo 13/2011).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodnutie krajského súdu a okresného súdu v časti trov exekúcie zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 veta prvá O.s.p., § 243b ods. 3 veta prvá O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.